

Montessori Regnbågen Skola och Fritids

Likabehandlingsplan

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

”En trygg miljö för lärande”

**MONTESSORI
REGNBÅGEN**

Folkuniversitetet

Kursverksamheten vid Lunds universitet

Reviderad: 2020-11-18

Innehållsförteckning

1.	Inledning	s 3
2.	Definitioner	s 3
3.	Främjande arbete	s 4
4.	Förebyggande arbete	s 7
5.	Analys	s 8
6.	Åtgärder	s 9

1. Inledning

Det här är vår plan mot diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling för Montessori Regnbågen. Planen grundar sig på Diskrimineringslagen och Skollagen. Diskriminering och trakasserier grundas på de sju diskrimineringsgrunderna. Annan kränkande behandling regleras av Skollagen.

Eleverna ska känna sig trygga med kamrater och personal så de finner arbetsro och lusten att lära. Trygghet är en förutsättning för lärande. Alla på Montessori Regnbågen ska mötas med respekt och känna att de har inflytande i sin vardag.

När över 100 barn från olika verkligheter samlas i våra enheter, kommer också lika många viljor att samlas. Någon gång kommer det att hända att en vilja inskränker någon annans vilja. Detta är en del i att bilda ett samhälle av medborgare, att lära sig att respektera varandra och visa medmänsklighet och hänsyn. Det innebär att utveckla dialogen som verktyg för att lösa meningsmotsättningar och konflikter. I det arbetet är det vår önskan och vilja, att vi möter och tar tillvara varje barns rätt till integritet och att inte kränkas genom främjande och förebyggande arbete, och i de fall det sker, se till att det åtgärdas snarast möjligt.

Syfte och bakgrund

Skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling ska främja elevernas lika rättigheter. Den ska syfta till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling samt främja arbetet med att förstärka respekten för allas lika värde. Planen innehåller rutiner för att främja, förebygga, upptäcka, kartlägga, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Målet är att alla elever känner trygghet, studiero och visar respekt för varandra, material och miljö.

2. Definitioner

Diskrimineringsgrunderna består av:

- *Kön*
- *Etnisk tillhörighet* är när någon tillhör en grupp av personer, som har samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg.
- *Religion eller annan trosuppfattning* har samband med en religiös åskådning.
- *Sexuell läggning*; heterosexuell, homosexuell eller bisexuell läggning.
- *Könsöverskridande identitet eller uttryck*: när en person genom klädsel eller andra uttryck bryter mot föreställningar om hur kvinnor och män, flickor och pojkar förväntas vara och se ut. T ex transpersoner som transvestiter, intersexuella eller inter- och transgenderpersoner.
- *Funktionshinder*: fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Funktionshindren kan vara sådana som syns, t ex om man använder rullstol, eller sådana som inte syns lika lätt, t ex en allergi eller dyslexi.
- *Ålder*

Diskriminering innebär att ett barn *missgynnas* av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

I verksamheten är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering eftersom diskriminering handlar om missgynnande och förutsätter någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. Barn kan i juridisk mening inte diskriminera varandra.

Trakasserier är en behandling som kränker individens värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är uppträdande som kränker barnets värdighet, men som inte har samband med diskrimineringsgrunderna.

I Skolverkets allmänna råd om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling finns följande beskrivning av trakasserier och kränkande behandling: *Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.*

Jämlikhet: Alla ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett kön, ålder, religion, trosuppfattning, etnicitet, sexuell läggning, könsövergripande identitet och uttryck eller funktionshinder. Jämlikhet utgår från alla människors lika värde.

Jämställdhet avser förhållandet och villkor mellan flickor och pojkar. Alla ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

3. Främjande arbete

Syftet med skolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull miljö för alla elever och all personal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Det uppnås när personal och elever både i ord och handling visar respekt för allas lika värde oavsett såväl kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder som andra omständigheter som gäller den enskilde som person.

Det främjande arbetet pågår alltid och utan att något särskilt har hänt. Det bedrivs långsiktigt, gäller alla, sker kontinuerligt både inne och ute, och det är målinriktat.

Utbildningen ska enligt skollagen och läroplanerna utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Det sammanfattas som förskolans värdegrund. Det främjande arbetet ska syfta till att förankra respekten för alla

människors lika värde samt att bidra till en pedagogisk miljö där alla elever känner sig trygga och utvecklas.

Skolans värdegrund ska genomsyra verksamheten. Värdegrunden kan förklaras som summan av de val, överenskommelser och handlingar som elever och pedagoger manifesterar i skolan. Värdegrunden genomsyrar verksamheten först när vi medvetet väljer och agerar på ett sätt som främjar elevers lika rättigheter och möjligheter i skolan.

Ett sammanhållet uppdrag

Arbetet med skolans värdegrund kan beskrivas med hjälp av perspektiven *om*, *genom* och *för*.

- Elever utvecklar i arbetet med värdegrunden *kunskaper om mänskliga rättigheter* och demokrati.
- Värdegrundsarbetet sker också *genom demokratiska arbetsformer* och ett positivt arbetsklimat som ska råda i verksamheten.
- I detta arbete utvecklar elever *förmågor som behövs för att aktivt kunna verka i ett demokratiskt samhälle*.

Perspektiven möjliggör en helhetssyn som bidrar till att värdegrunden integreras i kunskapsmålen.

Tillitsfulla relationer

Förtroendefulla relationer till eleverna i skolan är av stor betydelse. Ett antal faktorer är särskilt viktiga vid relationsbyggande:

- att ta sig tid att lyssna,
- att se eleven – att låta elevens livsvärld få ta plats,
- att lyfta in elevens erfarenheter i undervisningen
- att på andra sätt möjliggöra elevens delaktighet och inflytande,
- att bemöta eleven utifrån de behov de har
- att bygga ett förtroendekapital att ta av den dag pedagogen exempelvis behöver tillrättavisa en elev.

Normer, normmedvetenhet och normkritik

Normkritiska perspektiv kan vara ett stöd och ge pedagogerna konkreta verktyg i skolans arbete med att hålla ihop arbetet med värden och kunskaper. Ett normkritiskt arbete berör hela det pedagogiska uppdraget och kan vara en grund för att dagligen, i planering, bemötande, kollegialt lärande och reflektioner arbeta mot att uppfylla målen i läroplanen.

Förutom att ge stöd i det dagliga pedagogiska arbetet och hjälpa till att uppfylla skolans demokratiuppdrag kan normmedvetenhet också hjälpa till att förebygga kränkningar i skolan. I flera rapporter fastslås att det som ligger till grund för att diskriminering och kränkande behandling uppstår inom skolan är normer. Normer riskerar att bidra till förtryck och ett upprepanande av maktstrukturer som leder till exkludering, diskriminering och kränkande behandling, som exempelvis våld.

Insatser

- Läsåret startar med en ”lära-känna-dag” på Skälby för alla elever med aktiviteter i tvärgrupper. Vi arbetar även medvetet med olika åldersblandade aktiviteter under året för att stärka gemenskapen och tryggheten.
- Ordningsregler. I början av höstterminen utvärderas dessa av elever och pedagoger. Utifrån utvärderingen beslutar rektor och pedagogerna om ev revidering.

- Fadderverksamhet för de nya eleverna i blivande förskoleklass. Eleverna får en fadder i nuvarande år 1. Vi börjar höstterminen med att förskoleklass och år 1 arbetar tillsammans en dag i veckan med kompistemat med bl.a. trygghetsövningar och samarbetsövningar.
- Rastvärdar finns alltid ute på skolgården enligt ett schema.
- En vuxen är med i omklädningsrummen vid idrottslektionerna där behov finns.
- Etiska samtal förs så fort tillfälle ges utifrån det som händer i klassrummet och i omvärlden.
- Fritidspersonalen kollar kontinuerligt upp kompisrelationerna genom att observera eleverna och vara lyhörda gentemot elever och vårdnadshavare. Upplever personalen att någon elev är utanför, informeras övrig personal.
- Pedagogerna är lyhörda för elevernas signaler rörande händelser utanför skolan, som påverkar deras vistelse på Montessori Regnbågen.
- Fritids genomför minst ett möte per termin med eleverna för att få veta vad de har för idéer och åsikter om fritidshemmets aktiviteter.
- Fritids delar eleverna på ett medvetet sätt vid gruppaktiviteter, så att nya relationer kan skapas och också träna eleverna att vara/samarbeta med vem som helst.
- Alla klasser representeras i Regnbågsrådet, som träffas tillsammans med rektorn en gång i månaden. Mötena dokumenteras. Alla elever kan skriva förslag och lägga i Regnbågslådan. En elev är ordförande, en annan sekreterare.

Ansvarsfördelning

All personal ansvarar för att trygghet och trivsel finns på Montessori Regnbågen. Alla ska tydligt reagera på oönskat beteende, konflikter mellan elever och då elever verkar må dåligt samt att ge information till ansvarslärare.

Elevhälsagruppen ansvarar för utredningsarbetet vid anmäld kränkning. Utredningen kan delegeras till pedagog. Det handlar bl.a. om samtal med den utsatta och den/de som kränkt, dokumentationen av ärendena samt information till klasslärare och vårdnadshavare.

All personal har ett ansvar för att fortlöpande informera vårdnadshavare om deras barn blir utsatt eller utsätter andra för någon form av kränkning. Om tveksamhet råder om arbetsfördelning, delegerar rektor uppgiften.

All personal arbetar för att eleverna ska känna sig så trygga att de kan komma och berätta för någon vuxen om de märker att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling förekommer här.

Rektor

- ansvarar för arbetet då en elev blir diskriminerad/kränkt av en vuxen.
- har det övergripande ansvaret för att genomföra, följa upp och utvärdera Montessori Regnbågens rutiner avseende kränkande behandling och diskriminering samt de främjande och förebyggande insatserna för likabehandling.
- ansvarar för att gå igenom likabehandlingsplanen med personalen på kick-offen i augusti, så att alla har kännedom om vad som gäller och hur arbetet bedrivs.

- ansvarar för att informera vårdnadshavare om likabehandlingsplanen på föräldramöte i början av läsåret, så att alla vet hur Montessori Regnbågen arbetar för att förebygga, upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Vårdnadshavare uppmuntras att vara uppmärksamma på signaler, som eleven ger uttryck för när det gäller hur de behandlas av andra eller hur eleven själv behandlar andra. Vi strävar efter att ha en sådan kontakt med vårdnadshavarna att de informerar oss om de får vetskap om några missförhållanden oavsett om det gäller deras egna eller andras barn.

Om något har hänt under skoldagen kan du som vårdnadshavare få en bra bild av situationen genom en bra hjälp att skapa en helhetsbild av händelsen genom att ställa följande frågor till ditt barn:

- Vad var det som hände?
- Vilken pedagog hämtade du?
- Hur löste sig situationen? Kändes det bra?

Regnbågens elevhälsateam

Carina Björk Johansson, rektor

Kerstin Knudsen, kurator

Karin Jakobsson, skolsköterska

Laura Österdahl, skolläkare

4. Förebyggande arbete

Montessori Regnbågens förebyggande arbete syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och stärka positiva förutsättningar för att alla elever ska ha lika rättigheter och möjligheter.

Grundläggande för framgångsrika aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling är att undersöka de problem och risker som finns i den egna verksamheten. Vi identifierar risker genom kartläggning, analyserar dem och ser till att åtgärda brister för att skapa en trygg, respektfull och stabil lärmiljö.

Kartläggning:

- Hälsosamtal: Skolsköterskan har under höstterminen hälsosamtal med eleverna i förskoleklassen och år 4. Vid samtalet läggs stor vikt vid trivsel och trygghet.
- Utvecklingssamtal: Ansvarslärare har utvecklingssamtal en gång per termin där man bl. a. diskuterar elevens trivsel och trygghet. Vid förskoleklassens första utvecklingssamtal medverkar också en representant från fritids.
- Trygghetsenkät i mitten av vårterminen för alla elever på skolan och deras vårdnadshavare. Rektor ansvarar för att den genomförs och sammanställs. De år Skolinspektionen genomför enkäter deltar vi i dem.
- Överlämningar: Tydliga rutiner för överlämningar varje vår mellan nya elever/vårdnadshavare samt överlämnande förskola. Vidare har skolan överlämningskonferenser vid byte av klasslärare.
- Klasskonferens en gång/termin tillsammans med rektor, lärare och specialpedagog.

- Elevhälsamöten: 3-4 gånger per termin, varav skolläkaren medverkar på två. Kompletteras med att rektorn träffar lärarlaget respektive fritidspersonal för två avstämningar per termin.
- Rektor avslutningssamtal: Rektor genomför i slutet av läsåret en utvärderingsintervju med eleverna i år 6.

5. Analys

Anmälningar	Det har varit sex anmälningar om trakasserier eller kränkande behandling. De är utredda och avslutade.
Avslutningssamtal	Eleverna i år 6 upplever sig ha haft en bra skoltid på Montessori Regnbågen.
Elevhälsateam (EHT)	Bl.a. trivsel, trygghet, studiero samt elevers koncentrationsförmåga och motivation för skolarbete har diskuterats. Under läsåret har EHT haft 6 sammankomster, varav 3 med skolläkaren.
Främjande arbetet	Personalen upplever att arbetet med det främjande arbetet fungerar bra och får avsedd effekt.
Skolsköterskan	Följer det nationella programmet för SHV, skolhälsovården. Hälsosamtal genomförs i förskoleklassen, år 2 och år 4. Samtalen vittnar om ett gott hälsomedvetande. Samtliga elever beskriver att de trivs bra i skolan. En övervägande del av eleverna ägnar sin fritid åt sport och rörelse. I några fall tenderar dataspel att ta mycket tid i anspråk.
Tillbud	Antalet tillbud var elva och är ofta svåra att förhindra. Det har skett framförallt vid lek utomhus och under idrottslektion.
Trivselenkät	Eleverna svarade på trivselenkäten under en lektion vilket medför en hög svarsfrekvens. Svarsfrekvensen från föräldrarna är fortsatt låg.
Eleverna:	<ul style="list-style-type: none"> • 96% känner sig trygga och trivs i skolan • 93% trivs i klassen • 94% trivs på rasten • Alla elever har en kompis på skolan • 79% tycker att flickor och pojkar behandlas lika på skolan • 85% känner sig inte rädda på någon plats i skolan (Platserna som nämns som obehagliga är biblioteket 2 st, paviljongen 2 st, båten 2 st och toaletten 2 st) • 87% är nöjda med sin skola
Föräldrarna:	<ul style="list-style-type: none"> • 84% anser att eleverna i klassen respekterar olikheter • 91% anser att elever och personal bemöter varandra med respekt

- 97% vet vem hen ska vända sig till om barnet blir kränkt i skolan/fritids
- 94% upplever att sitt barn är tryggt på skolan
- 78% upplever att det är studiero på skolan
- 97% är nöjda med sitt barns skola och fritids.

Utvecklingssamtal

De flesta eleverna och deras vårdnadshavare uppger under utvecklingssamtalen att de trivs och är trygga. Där det förekommit avvikelser, har dessa behandlats individuellt utifrån den elevens behov.

Överlämningar

Vårterminens samverkan kring övergångarna är genomförda enligt de rutiner vi har och har fungerade bra.

6. Åtgärdande arbete - rutiner

Det är den utsatta eleven som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande. Eleven har rätt att få stöd och hjälp när hen känner sig kränkt. Kränkningen får inte avfärdas. Vem eleven än kontaktar, har hen rätt att bli tagen på allvar och få stöd. Om diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling, upptäcks eller anmäls ska likabehandlingsplanens rutiner och ansvarsfördelning tillämpas. Rektor avgör om handlingen ska anmälas till socialtjänst eller polis.

Arbetsgång vid utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Trakasserier/Kränkningar

Den som först får kännedom om någon kränkning informerar samma dag rektor eller kurator. Hen ansvarar även för att samla in information i ärendet och att det dokumenteras. Vårdnadshavare kontaktas samma dag eller dagen efter. (*Rapport om trakasserier eller kränkande behandling*).

Rektor anmäler uppgift om kränkande behandling till huvudman.

Rektor/kurator ansvarar för att en utredning görs. Utredningsarbetet kan delegeras till berörd pedagog. (*Utredning/uppföljning av kränkning/trakasserier*)

Utredaren samtalar med alla berörda elever.

Diskriminering

Den som först får kännedom om någon diskriminering informerar samma dag rektor. Hen ansvarar även för att samla in information i ärendet och att det dokumenteras. (*Rapport om diskriminering*)

Rektor anmäler uppgift om diskriminering till huvudman.

Rektor ansvarar för att en utredning inleds och att en åtgärdsplan upprättas.

Rektor eller den personal som rektor utser till att göra en utredning samtalar snarast med den utsatta eleven/eleverna.

Personal kallas för samtal hos rektor.

<p>Beslut fattas om åtgärder som krävs för att skapa trygghet och studiero i skolan. Åtgärderna dokumenteras. Personalen observerar inblandade elever den närmaste tiden för att se om någon förändring skett.</p> <p>Ansvariga gör en återkoppling/uppföljning med berörda efter överenskommelse Detta dokumenteras.</p> <p>Vid behov sker fler uppföljningsamtal med samtliga inblandade. Dokumenteras.</p> <p>Ärendet avslutas eller rektor beslutar om ytterligare åtgärder.</p> <p>I händelse av att en vuxen trakasserar eller kränker elev eller elever, gäller samma arbetsgång som för diskriminering.</p>	<p>Ansvarig för utredningen dokumenterar händelsen och de åtgärder man kommer fram till.</p> <p>Vårdnadshavare till den/de som utsatts för diskriminering informeras.</p> <p>Rektor tar ställning till åtgärder i samråd med huvudmannen. (HR i Lund)</p> <p>En facklig representant kopplas in.</p> <p>Rektor har uppföljningsansvar.</p>
---	--

Dokumentation - Uppföljning

Alla utredningar av trakasserier, kränkande behandling eller diskriminering dokumenteras och arkiveras.

Montessori Regnbågens likabehandlingsplan utvärderas varje läsår av:

- elever i Regnbågsrådet i början av höstterminen
- personalen vid utvärderingsdagen i slutet av vårterminen
- vårdnadshavare på hösten föräldramöten och genom Montessori Regnbågens Föräldraförening.

Med utvärderingarna och enkäterna som grund reviderar rektorn likabehandlingsplanen, så att ett första utkast är klart att presenteras vid skolstart i augusti. Den helt nya likabehandlingsplanen läggs ut på hemsidan under hösten.